

Lühiülevaade Viljandi linna 2023. aasta eelarvest

Sissejuhatus

Viljandi linna 2023. aasta eelarve eelnõu ja seletuskiri on koostatud juhindudes [kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest](#), [kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest](#) (KOFs), [Viljandi linna finantsjuhtimise korraldusest](#) ning [Viljandi linna arengukavast ja eelarvestrateegiast](#). Hallatavad asutused ja linnavalitsuse ametid pidid eelarveprojekti koostamisel lähtuma etteantud [kontrollnumbritest](#), kulud tuli kavandada eelkõige tavapäraseks ülalpidamiseks ning kehtivatest õigusaktidest ja sõlmitud lepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks. 2023.aasta eelarve võeti linnavolikogus vastu 26.01.2023.

Eelarve on koostatud tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Linna eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Peale linnaeelarve vastuvõtmist linnavolikogu poolt kinnitab linnavalitsus oma määrusega eelarve kulude täiendava ja detailsema liigenduse majandusliku sisu ja eelarvete eest vastutajate alusel (alaeelarved).

Eelarvestrateegias esitatud 2023. aasta eelarve ja volikogus kinnitatud 2023. aasta eelarve kogumahu erinevus on 16% ja selle tingib palgafondide kasv ning Viljandi Lasteaed Karlsson uue hoone ehituse kallinemine võrreldes strateegias kavandatuga.

2023. aasta eelarve kogumaht on 43,0 miljonit eurot:

- põhitegevuse tulud 33,9 miljonit eurot,
- investeerimistegevuse tulud 2,9 miljonit eurot,
- võetav investeerimislaen ja kapitaliliisingud 6,3 miljonit eurot.

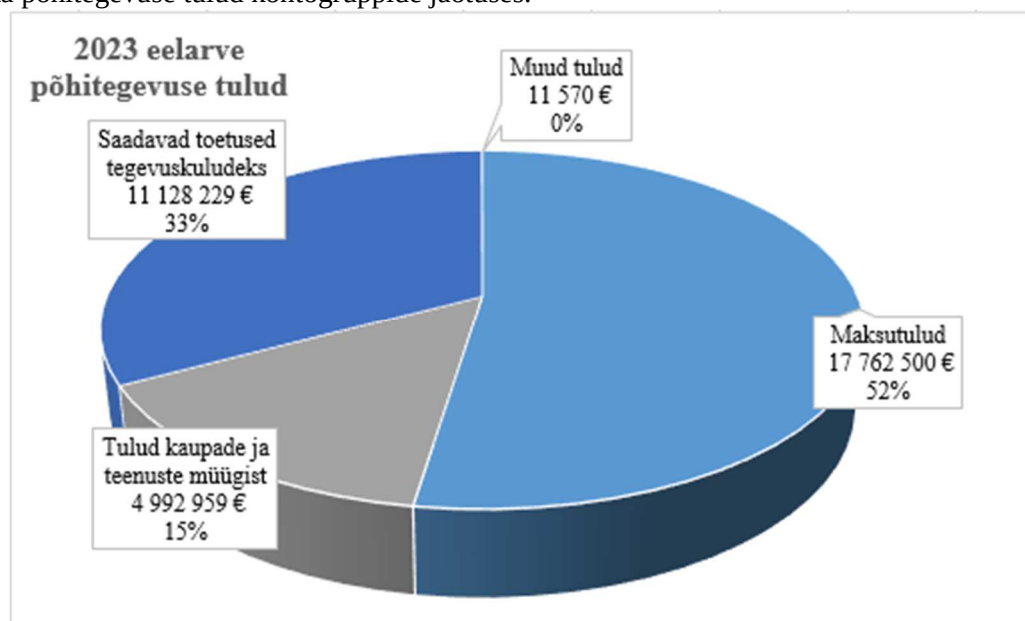
Prioriteetsed valdkonnad

2023. aasta Viljandi linnaeelarvega tagatakse üldhariduskoolide ja lasteaedade õpetajate ning hariduse tugispetsialistide (logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog) palgafondide kasv 24% ning teiste linnalt palka saavate töötajate palgafondide kasv keskmiselt 9%.

Investeeringuid tehakse üle 9,1 miljoni euro, millest olulisemad objektid on Viljandi Lasteaed Karlsson uue hoone ehitamine 6 miljoni euro eest, Järveotsa arendusalale tänavate ja tehnovõrkude ehitamine 500 000 euro eest ning Ranna puiestee 1 olmehoone rekonstrueerimine 313 505 euro eest. Lisaks valmib mälestussammas Vabadussõjas langenutele, sellele kulub 2023. aastal veel 397 961 eurot.

Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulude suuruseks on kavandatud 33,9 miljonit eurot, kasv võrreldes 2022. a eelarvega on 10%. 2023. aasta põhitegevuse tulud kontogruppide jaotuses:

Kirje nimetus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2023 vs 2022	2023 vs 2022
Põhitegevuse tulud kokku	28 278 572	30 728 308	33 895 258	3 166 950	10%
Maksutulud	15 139 910	16 501 062	17 762 500	1 261 438	8%
sh tulumaks	14 973 139	16 332 562	17 594 000	1 261 438	8%
sh maamaks	153 554	153 000	153 000	0	0%
sh muud maksutulud	13 217	15 500	15 500	0	0%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	4 050 482	4 554 347	4 992 959	438 612	10%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	9 061 182	9 659 329	11 128 229	1 468 900	15%
sh tasandusfond	1 665 234	1 537 532	1 682 869	145 337	9%
sh toetusfond	6 557 265	6 554 011	8 685 894	2 131 838	33%
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	838 683	1 567 786	759 466	-808 320	-52%
Muud tegevustulud	26 998	13 570	11 570	-2 000	-15%

Füüsilise isiku tulumaksust laekuvad summad on eelarvesse kavandatud võrreldes 2022. a eeldatava eelarve täitmisega +8% ehk +1,3 miljonit eurot. Maksulaekumise eelarve on kokku 17,76 miljonit eurot. Maksutulud moodustavad 52% linna põhitegevuse tuludest.

Tuludes kaupade ja teenuste müügist kajastatakse tulud alusharidusteenuse, üldharidusteenuse ja huvikooliteenuse eest teistelt omavalitsustelt, lasteaedade toiduraha ja õppekulude summad, mida tasuvad lapsevanemad, samuti huvikoolide ringitasud. Siin sisalduvad linna üüritulud, samuti muud tulud hallatavate asutuste ja struktuuriüksuste teenuste eest.

Saadavate toetuste eelarves on riigipoolsetest sihtotstarbelistest toetustest olulisemad toetusfondi summad (toimetulekutoetus, haridustoetus) ja Kultuuriministeeriumilt laekuv toetus Linnaraamatukogule.

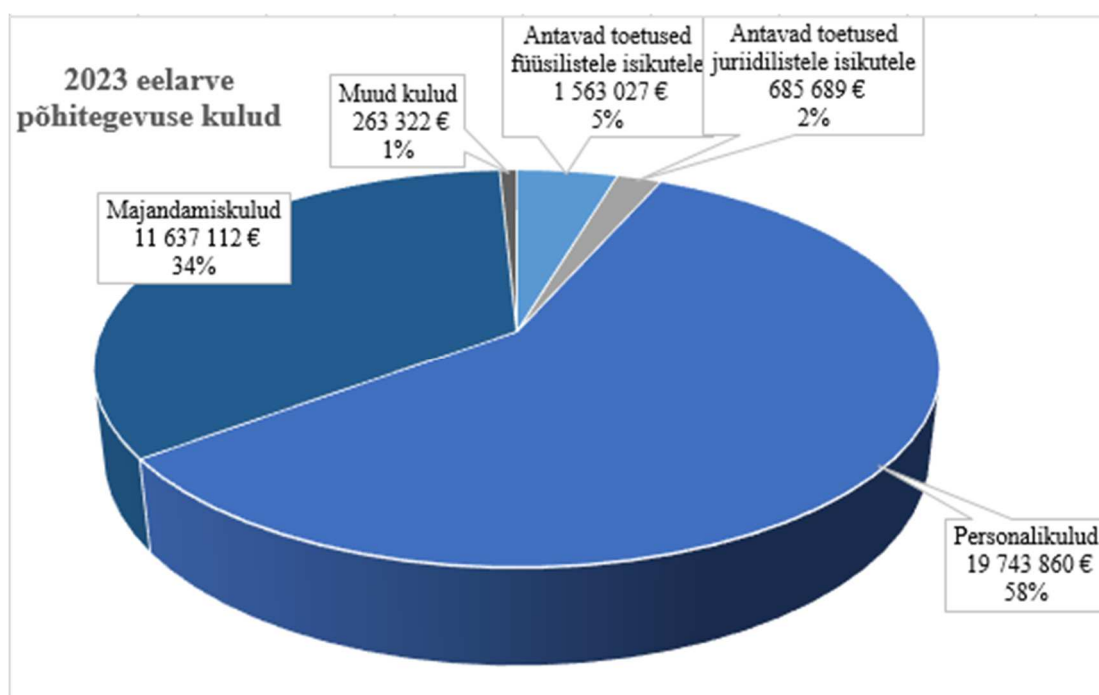
Muude tegevustulude eelarves kajastuvad tulud vee erikasutusest, kahjutasud ja viivised ning muud tulud.

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulude kavandatav suurus on 33,9 miljonit eurot ja põhitegevuse kulud kasvavad võrreldes 2022. aasta eelarvega 12% ning võrreldes eeldatava täitmisega 15%.

Linn annab 2023. aastal erinevaid toetusi spordi-, kultuuri-, sotsiaal- ning haridusvaldkonnas 2,2 miljoni euro eest. Tegevuskuludeks (personali- ja majandamiskulud) planeeritakse kokku 31,4 miljonit eurot.

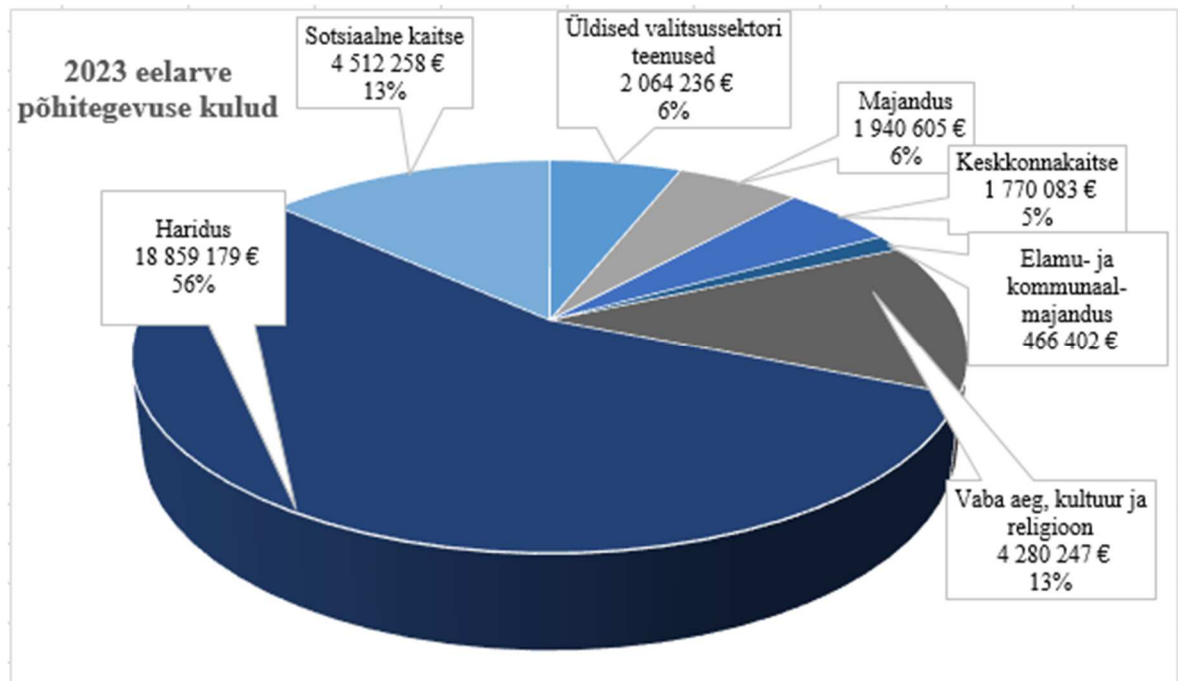
2023. aasta põhitegevuse kulud kontogruppide jaotuses:

Kirje nimetus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2023 vs 2022	2023 vs 2022
Põhitegevuse kulud kokku	25 781 227	29 391 681	33 893 010	4 501 329	15%
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 375 980	1 772 522	2 248 716	476 194	27%
Muud tegevuskulud	24 405 247	27 619 159	31 644 294	4 025 135	15%
sh personalikulud	15 337 742	16 978 867	19 743 860	2 764 993	16%
sh majandamiskulud	9 045 529	10 500 497	11 637 112	1 136 615	11%
sh muud kulud	21 977	139 795	263 322	123 527	88%

Põhitegevuse kuludest on 6,6% antavad toetused ja 93,4% tegevuskulud.

2023. aasta põhitegevuse kulud jagunevad valdkondade jaotuses:

Viljandi linnal on 20 hallatavat asutust. Viljandi linna nelja lasteaia kuues õppehoones käis seisuga 10.11.2022 kokku 884 last, neljas huvikoolis 1713 last ja üldhariduskoolides kokku 2388 õpilast.

Viljandi linna hallatavates asutustes ja struktuuriüksustes on 2023. aastaks kavandatavates koosseisudes kokku 844 ametikohta (koos volikogu ja komisjonide liikmetega), mida täidavad 1048 isikut. Keskmine brutotasu ühel täiskoormusega ametikohal on 2023. aasta eelarve kohaselt 1383 eurot kuus (ilma volinike ja komisjonide liikmeteta), aasta tagasi oli see 1266 eurot, kasv keskmiselt 117 eurot kuus.

Investeeringud

Erinevate objektide rekonstrueerimiseks ja muudeks investeeringuteks planeeritakse kokku kulutada 9,1 miljonit eurot, milleks 1,9 miljonit eurot loodetakse saada toetuste arvelt. Investeeringute ja põhivara soetamiseks antavate toetuste finantseerimiseks planeeritakse kasutada võetavat laenu summas 6,3 miljonit eurot.

Kirje nimetus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2023 vs 2022 eeldatav täitmine	2023 vs 2022 eeldatav täitmine
Investeeringustegevus kokku	-3 141 069	-2 237 081	-6 970 426	-4 733 345	212%
381 Põhivara müük	81 115	1 025 020	910 020	-115 000	-11%
15 Põhivara soetus	-7 834 350	-2 515 867	-9 131 380	-6 615 513	263%
sh projektide omaosalus	-3 082 201	-1 519 262	-7 189 446	-5 670 184	373%
3502 Põhivara soetuseks saadav sihtfin.	4 752 149	996 605	1 941 934	945 329	95%
4502 Põhivara soetuseks antav sihtfin.	-84 000	-212 000	-173 000	39 000	-18%
1501 Osaluste müük	61 479	0		0	
1502 Osaluste soetus	0	-1 384 005		1 384 005	-100%

655 Finantstulud	3 883	500	2 000	1 500	300%
650 Finantskulud	-121 346	-147 334	-520 000	-372 666	253%

Järgnevalt on kajastatud kõik 2023. aastaks kavandatud investeeringukulud:

Tegevuse valdkond, investeeringuobjekt koos eelarverea selgitusega	2023 eelarve	sh 2023 mittesihtraha eelarve	sh 2023 sihtraha eelarve
15 - Põhivara soetamine	9 131 380	7 189 446	1 941 934
04 - Majandusvaldkond	2 069 895	1 726 473	343 422
KU165 Reinu tee (lõigus Männimäe tee 4 - Reinu tee 35) kergliiklustee	128 000	38 400	89 600
KU174 Tänavate rekonstrueerimine	220 000	220 000	
KU17J Valuoja pst - C.R.Jakobsoni ringristmiku projekteerimine	54 152	54 152	
KU17K Riia mnt kergliiklustee projekteerimine (Järveotsa-Ringtee)	20 000	20 000	
KU19T Kõnniteede rekonstrueerimine	100 000	100 000	
KU206 Lossivaremete ja teiste mälestiste konserveerimine	25 000	25 000	
KU225 Planeeringute koostamine	24 075	24 075	
KU233 Investeeringute reserv	514 507	514 507	
KU23K Järveotsa arendusala tänavad ja tehnovõrgud	500 000	500 000	
KU23V Viljandimaa Vabadussõja mälestussammas	397 961	144 139	253 822
KU790 Kaasava eelarve menetluse tulemusel rajatav objekt	40 000	40 000	
KU902 Roo tänava parklat ümbritseva taristu projekteerimine	46 200	46 200	
05 – Keskkonnakaitse valdkond	87 090	33 618	53 472
KU09T Linnahooldusele hooldustehnika ostmise	20 250	20 250	
KU26A Harrastuskalapüüki toetava taristu uuendamine Viljandi järvel	66 840	13 368	53 472
08 - Kultuur, sport, vaba aeg	652 645	363 005	289 640
KU243 Projekteerimine arhitektuuriametis	50 000	16 000	34 000
KU24R Ranna pst 1 olmehoone rekonstrueerimine CO2	313 505	177 005	136 500
KU33A Männimäe skatepark	259 140	140 000	119 140
KU447 Viljandi Linnaraamatukogu ruumide sisetööd	30 000	30 000	
09 - Haridusvaldkond	6 205 750	4 950 350	1 255 400
KU541 Kaare Kooli õppehoone sisetööd	50 000	50 000	
KU784 Viljandi Lasteaed Karlsson hoone projekteerimine ja ehitus	6 045 750	4 810 750	1 235 000
KU78E Viljandi Kesklinna lasteaed õppehoonete sisetööd	30 000	30 000	
KU78F Viljandi Lasteaed Männimäe õppehoone sisetööd	30 000	30 000	
KU78H Huvikooli hoone katuse ja avatäidete renoveerimine	30 000	9 600	20 400
KU78R Viljandi Huvikooli ruumide sisetööd	20 000	20 000	
10 - Sotsiaalvaldkond	116 000	116 000	
KU09R Hoolekandekeskuse lifti rekonstrueerimine	116 000	116 000	
45 - Antavad toetused	173 000	173 000	
06 - Kommunaalmajandus	173 000	173 000	
KU292 Korteriühistute toetamine - Õue ja haljasalad korda	10 000	10 000	
KU307 Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	163 000	163 000	
Kokku põhivara soetamine ja antavad toetused	9 304 380	7 362 446	1 941 934

Finantsseis

2022/2023 aastavahetuse rahajääk seisuga 31.12.2022 oli 2 531 185 eurot.

2023. aastal on plaanis võtta laenu kuni 6,3 miljonit eurot.

Olemasolevate laenude ja kapitalirendikohustuste tagasimakseid tehakse 2023. aastal 1,69 miljonit eurot.

Linnal on 2023. a lõpus eeldatavasti laenude, kapitalirentide ja muude pikaajaliste lepingute kohustusi kokku 23 miljonit eurot ning netovõlakoomus 66,9%.